

hanem a gyermekeiket szerető anyák is haszonnal forgathatják. Dícséretre méltó a Magyar Gyermektanulmányi Társaság törekvése, hogy munkálatainak eredményeit ily olcsó füzetekben teszi hozzáférhetővé.

J.

Vértes O. József dr.: Ideges gyermekek tanítása. Budapest, 1912. 28. l.

Ez a füzet mint a szerzőtől szerkesztett «*Pedagogiai pszichologiai könyvtár*» egyik száma jelent meg. A füzet tartalma rendkívül érdekes, mert egy olyan intézményről s annak működéséről tájékoztat bennünket, mely a maga nemében elsőnek tekinthető nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is. Ez az intézmény az *Ideges gyermekek alsó és középfokú iskolája*, melynek szerző a tanügyi vezetője. Az intézetbe részben olyan gyermekeket vesznek fel, akik diszharmoniaiban fejlődtek, akik kényszerképzetekkel vannak megterhelve, vagy akik bizonyos fokig átmenetet képeznek a gyengétséghez. Az intézmény tehát nem azonosítható az úgynevezett mannheimi iskolarendszerrel.

Szerző részletesen ismerteti ama gyógypedagógiai alapelveket, melyeket az intézet vezetésében követ. Elsősorban a szellemi, de főleg testi munkával kapcsolatos öntevékenység az, mely egyrészt mint hathatós nevelő-eszköz, másrészt mint az idegesség csökkentését célzó gyógyító-eszköz alkalmaztatik. A tanításban érdekes újítás, hogy az osztályismétlés helyett a tantárgyismétlést alkalmazzák. A tanórák száma a minimumra van redukálva, hetenként 15—17. A tanítás módszerében a pszichologiai szempont dominál. Általában az individuális tanítás pedagógiai ideálja itt jut legközelebb a megvalósuláshoz, mert egy-egy tanulócsoport csak 5—6 személyből áll.

A füzet végén szerző a nyelvi és számtani tanítás módszerére s eredményére utal, miközben érdekes példákat mutat be egyes tanítványok írásbeli dolgozataiból.

Az élvezetes módon megírt füzetnek önálló és tanulságos jelleget ad az a sok modern szempont, melyet szerző részben megpendít, részben pedig már meg is valósított.

Lázár Szilárd.